

Ομιλία αποφοίτησης του Ρότζερ Φέντερερ: Δεν ήταν απλώς ένα viral στιγμιότυπο. Ήταν αριστοτεχνική.

By **Rustin Dodd**
June 10, 2025

275

Editor's Note: This story is a part of Peak, The Athletic's desk covering leadership, personal development and success through the lens of sports. Follow Peak [here](#)

Παρακάτω ακολουθεί η **μετάφραση στα Ελληνικά από το ChatGPT** του άρθρου με τίτλο «*Roger Federer's commencement speech wasn't just a viral moment. It was masterful*» από τον Rustin Dodd (The Athletic – NYT), με προσπάθεια να διατηρηθεί το ύφος του συγγραφέα:

Μια μέρα του περασμένου Ιουνίου, υπό συνεχή βροχή σε ένα ψυχρό πρωινό στο New Hampshire, ο Ρότζερ Φέντερερ διηγήθηκε μια ιστορία για την αποτυχία.

Μέσα σε δύο δεκαετίες, αναδείχθηκε σε έναν από τους σπουδαιότερους τενίστες όλων των εποχών. Έπαιξε 1.526 αγώνες στο απλό και κέρδισε σχεδόν το 80% από αυτούς. Σήκωσε 20 τρόπαια Grand Slam, ανάμεσά τους και οκτώ στο Wimbledon — ρεκόρ.

«Τι ποσοστό από τους συνολικούς πόντους νομίζετε ότι κέρδισα σε αυτούς τους αγώνες;» ρώτησε.

Πάγωσε για λίγο.

«Μόλις 54%.»

Ήταν μια από εκείνες τις στατιστικές που στην αρχή ακούγονται λάθος. Ο Φέντερερ υπήρξε μία από τις πιο κυρίαρχες φυσιογνωμίες του αθλητισμού στον 21ο αιώνα. Αυτός ο άνθρωπος έχανε σχεδόν τους μισούς του πόντους;

«Όταν χάνεις κάθε δεύτερο πόντο, κατά μέσο όρο, μαθαίνεις να μην κολλάς σε κάθε σου χτύπημα», είπε στο ακροατήριο.

«Μαθαίνεις να λες: “ΟΚ, έκανα διπλό σφάλμα. Είναι μόνο ένας πόντος.” Όταν παίζεις τον πόντο, φαίνεται σα να είναι το πιο σημαντικό πράγμα στον κόσμο — και είναι. Όταν όμως τελειώσει, τελείωσε. Αυτή η νοοτροπία είναι πολύ σημαντική. Σε απελευθερώνει για να αφοσιωθείς στον επόμενο πόντο — και μετά, στον επόμενο — με ένταση, καθαρότητα και συγκέντρωση».

Την επόμενη κιόλας ημέρα, η ομιλία του είχε κυκλοφορήσει παντού — είδαν το βίντεο εκατομμύρια άνθρωποι. Το μήνυμά του συγκίνησε ανθρώπους από κάθε χώρο, ξεπερνώντας τα συνηθισμένα, κλισέ λόγια των ομιλιών αποφοίτησης.

Παραδοσιακά, ομιλίες αποφοίτησεων έδιναν αριστούχοι, πολιτικοί και διανοούμενοι. Τα τελευταία όμως 20 χρόνια έχει προστεθεί άλλη μία κατηγορία: προσωπικότητες από τον αθλητισμό. Μόνο φέτος, ο Ντέρεκ Τζέτερ μίλησε στο Πανεπιστήμιο του Michigan, οι Γκραντ Χιλ και Καρμέλο Άντονι στα πανεπιστήμιά τους (Duke και Syracuse αντίστοιχα), και η Ολυμπιονίκης Σιμόν Μπάιλς στο Washington University στο Saint Louis.

Ο Αμερικανός χιουμορίστας Άρτ Μπάτσγουαλντ είχε πει ότι μια ομιλία αποφοίτησης έχει προσδόκιμο ζωής 15 λεπτών. Ακόμα κι αν θυμάσαι ποιος μίλησε στη δική σου, πιθανώς, δε θυμάσαι τι είπε.

Ή όπως είπε κάποτε ο Kareem Abdul-Jabbar: *«Οι πασχαλιές ανθίζουν, ο έρωτας είναι στην ατμόσφαιρα, και τα πανεπιστήμια προσκαλούν τύπους σαν εμένα να πούμε πέντε λόγια για να πειστούν οι γονείς ότι τα δίδακτρα άξιζαν».*

Η ομιλία του Φέντερερ όμως ήταν αλλιώςτικη — ειλικρινής, ευγενική, ανεξίτηλη. Το αντίστοιχο της ομιλίας του Steve Jobs, αλλά για τον αθλητισμό.

Η ομιλία του Φέντερερ, περίπου 3.200 λέξεων και διάρκειας 25 λεπτών, είχε σαφή δομή και στόχο να μεταφέρει τρία διδάγματα — όπως τα αποκάλεσε ο ίδιος, «μαθήματα τένις» — εμπνευσμένα από την καριέρα του αλλά και τη δική του πρόσφατη «αποφοίτηση» από το επαγγελματικό τένις.

Το πρώτο δίδαγμα: Το «αβίαστο» είναι μύθος.

Για όσο ο Φέντερερ κυριάρχησε στα γήπεδα τένις, οι σχολιαστές επαινούσαν το πόσο αβίαστα έκανε τα πάντα. Η κίνηση του ήταν σαν να χόρευε, χτυπούσε backhand με το ένα χέρι, φαινόταν σχεδόν να μην ιδρώνει. Όμως υπήρχε μόνο ένας τρόπος, εξήγησε, για να κάνεις κάτι να φαίνεται τόσο εύκολο:

«Δεν είναι θέμα ταλέντου. Είναι θέμα επιμονής.»

Η απόδοσή του ήταν τρυφερή και μελετημένη.

«Όσες συνεντεύξεις κι αν έχει δώσει, και όσο δημόσια πρόσωπο κι αν είναι, φαινόταν ότι είχε κάνει πρόβα», είπε ο Vinay Reddy, πρώην επικεφαλής λογογράφος του Προέδρου Biden. «Είχε αφιερώσει χρόνο, δεν ανέβηκε απλώς να διαβάσει κάτι πρόχειρο.»

Ο Reddy έχει γράψει λόγους για προέδρους και παγκόσμιους ηγέτες, αλλά έχει και δική του σχέση με το τένις — είχε παίξει σε κολεγιακό επίπεδο. Ως παιδί, παρακολουθούσε από κοντά τα τουρνουά, κοιτώντας τις προπονήσεις του Άντρε Άγκασι, του Στέφαν Έντμπεργκ και του Ιβάν Λεντλ. Τον μάγευε το ταλέντο τους. Όμως, όταν άκουσε τον Φέντερερ να μιλά για το «αβίαστο», θυμήθηκε εκείνες τις ατελείωτες ώρες εξάσκησης.

«Είναι αυτά που λέμε στους εαυτούς μας μεγαλώνοντας», είπε. **«Ό,τι κι αν κάνεις, συνέχισε να εξασκείσαι, να δουλεύεις, να μαθαίνεις. Η πειθαρχία είναι διαχρονική αξία.»**

Η δομή του λόγου ήταν ξεκάθαρη και έξυπνη, η αφήγηση συναρπαστική. Ο Φέντερερ είχε κάτι ουσιαστικό να πει, και η ειλικρίνειά του το έκανε να αγγίξει. Είχε το θάρρος να αποκαλυφθεί, να μοιραστεί ένα κομμάτι του εαυτού του. Κάποια στιγμή, αυτοσαρκάστηκε αποκαλώντας τον εαυτό του «Δρ. Ρότζερ»

αντί για «Δρ. Φέντερερ».

«Μία από τις στρατηγικές που χρησιμοποίησε — και την βλέπουμε σε καλούς ηγέτες — είναι ότι 'άνοιξε λίγο την πόρτα', λέει ο Stephen Cohen, καθηγητής επιχειρησιακής επικοινωνίας στο Johns Hopkins. *«Πάντα λέω στους φοιτητές μου: δεν χρειάζεται να την ανοίξεις διάπλατα. Δεν χρειάζεται να ξεγυμνώσεις την ψυχή σου. Απλώς να μοιραστείς κάτι αληθινό, έστω και μικρό.»*

Δεύτερο μάθημα: «Είναι μόνο ένας πόντος.»

Σε αυτό το σημείο, ο Φέντερερ αφηγήθηκε την ήττα του από τον Rafael Nadal στον τελικό του Wimbledon το 2008 — έναν από τους πιο θρυλικούς αγώνες όλων των εποχών. Κυνηγώντας τον έκτο συνεχόμενο τίτλο του στο Wimbledon, ο Φέντερερ έχασε τα δύο πρώτα σετ, ισοφάρισε κερδίζοντας τα επόμενα δύο σε tie break, αλλά τελικά λύγισε στο πέμπτο με 9–7, καθώς η νύχτα έπεφτε στο Λονδίνο.

«Μπορείς να δουλέψεις πιο σκληρά από όσο πίστευες δυνατόν — και πάλι να χάσεις», είπε. Και πρόσθεσε: *«Η τελειότητα είναι αδύνατη.»*

Ήταν εκείνη τη στιγμή που αναφέρθηκε στο ποσοστό των πόντων που είχε κερδίσει στην καριέρα του: μόλις 54%.

«Η αρνητική ενέργεια είναι χαμένη ενέργεια», είπε. **«Πρέπει να μάθεις να ξεπερνάς τις αποτυχίες.»**

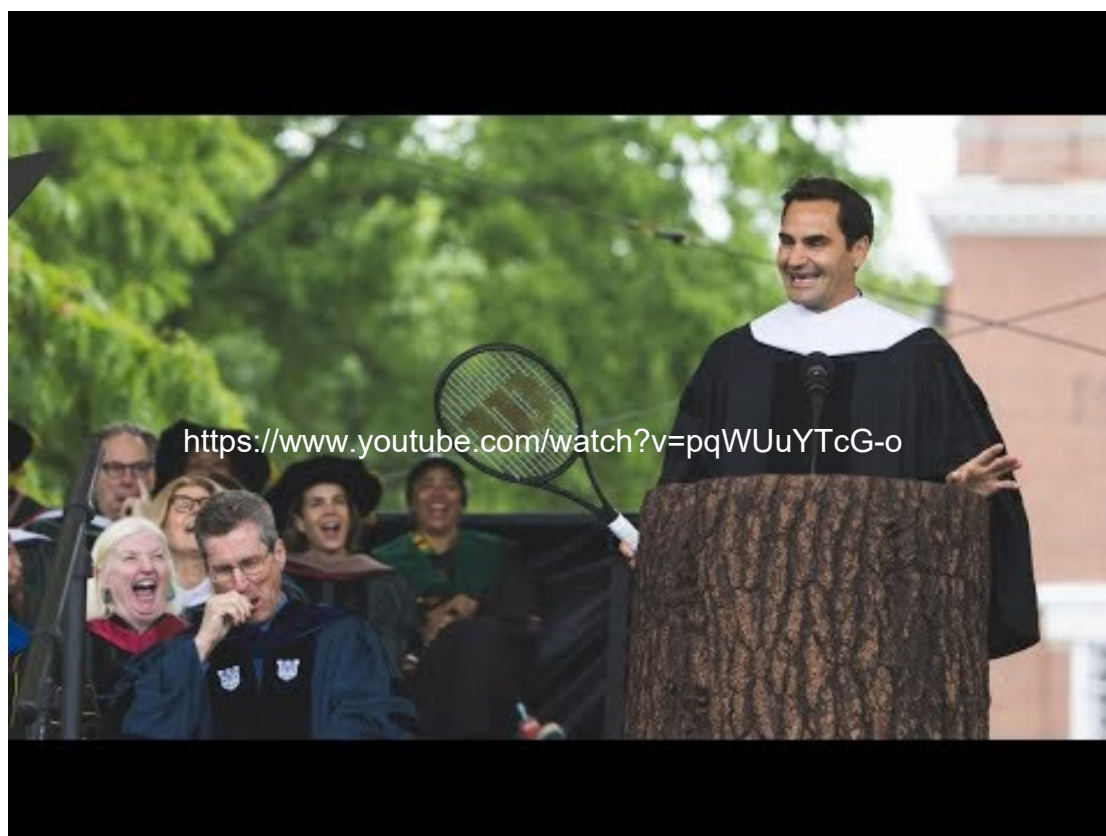
Αν χάσεις έναν πόντο, δεν υπάρχει λόγος να βυθιστείς στην απογοήτευση — γιατί ίσως ο επόμενος να είναι πιο κρίσιμος. Ίσως είναι πόντος break, πόντος set ή πόντος αγώνα (game point). Ο αγώνας είναι μεγάλος. Πάντα υπάρχει χρόνος για επιστροφή.

Σε όρους ρητορικής, αυτή η αναφορά στον τελικό και στο στατιστικό του καριέρας αποτέλεσε ένα παράδειγμα λόγου: ένα λογικό επιχείρημα, ενισχυμένο από ένα απροσδόκητο, αλλά αληθινό δεδομένο.

«Ακριβώς επειδή είναι αντίθετο στη διαίσθηση, αυτό το στατιστικό αποτυπώνεται και στηρίζει τον υπόλοιπο συλλογισμό του», σχολίασε ο James Holtje, επαγγελματίας λογογράφος και καθηγητής στο Columbia.

Στο τένις, ένα μικρό αλλά σταθερό πλεονέκτημα μπορεί να μεταφραστεί σε μεγάλη διαφορά.

Ακόμα και σε πιο σύγχρονους τελικούς — όπως εκείνος ανάμεσα σε Alcaraz και Jannik Sinner στο US Open — ο νικητής είχε κερδίσει λιγότερους συνολικούς πόντους. Κι όμως, πήρε τη νίκη.

Η έννοια αυτή είναι εύκολο να εφαρμοστεί και αλλού. Το 2022, ο Ronald van Loon της BlackRock έγραψε μια μελέτη για το ποιο είναι το ελάχιστο ποσοστό σωστών επενδυτικών αποφάσεων που χρειάζεται κάποιος για να ξεπεράσει τον δείκτη αναφοράς της αγοράς. Ο αριθμός που προέκυψε; Μόλις 53%.

Ο Michael Kosta, πρώην επαγγελματίας τενίστας και νυν παρουσιαστής στο *Daily Show*, είδε την ομιλία μέσα από το πρίσμα της κωμωδίας. Ο Φέντερερ μπορεί να κέρδιζε μόνο το 54% των πόντων, αλλά ήξερε να κερδίζει τους **σωστούς** πόντους.

«Πάντα έδινε τον καλύτερό του εαυτό την κατάλληλη στιγμή», είπε ο Kosta. «Αυτό είναι σημαντικό και στην κωμωδία. Μπορεί να χάσεις το κοινό για πέντε λεπτά, αλλά αν το ξανακερδίσεις στο τέλος, αυτό είναι που μετράει.»

Ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία κάθε ομιλίας είναι η σύνδεση με το κοινό. Ο καθηγητής Cohen, από το Johns Hopkins, σχολίασε πως ο Φέντερερ εφάρμοσε μία τεχνική που διδάσκει ο ίδιος: **WIIFT – What's In It For Them, δηλαδή, με τι τρόπο το μάθημα ή η παρουσίαση τους αφορά – με τι τρόπο, ωφελούνται από αυτό.**

«Αυτό που κάνει εδώ ο Φέντερερ τόσο καλά είναι ότι πιάνει το νόημα της στιγμής. Καταλαβαίνει τι τους κρατά ξύπνιους τα βράδια», είπε. «Αυτοί οι φοιτητές βρίσκονται σε μετάβαση — από μια φάση της ζωής τους στην επόμενη. Όπως κι εκείνος, που αποσύρθηκε από το τένις και τώρα ψάχνει τι ακολουθεί.»

Θέλεις να συνεχίσω με την **τρίτη και τελευταία ενότητα** της ομιλίας του, το τελευταίο μάθημα και το κλείσιμο;

Τρίτο μάθημα: «Η ζωή είναι κίνηση.»

Σε συνέντευξή του στο ESPN το περασμένο καλοκαίρι, ο Φέντερερ εξήγησε πως είχε δύο στόχους για την ομιλία του: να περάσει καλά και να κρατήσει το κοινό ξύπνιο.

«Αυτό είναι και η στάση μου στη ζωή», είπε. «Πρέπει να περνάμε καλά όσο βρισκόμαστε στη διαδρομή.»

Όταν ήταν 14 ετών, έφυγε από το σπίτι του στη Βασιλεία για να φοιτήσει σε σχολείο στο γαλλόφωνο κομμάτι της Ελβετίας. Τον πρώτο καιρό ένιωθε νοσταλγία και μοναξιά. Όμως σταδιακά άρχισε να εκτιμά την εμπειρία της εξερεύνησης, του ταξιδιού στον κόσμο, της γνωριμίας με διαφορετικές κουλτούρες. Αυτό που ο ίδιος ονόμασε: **«η ζωή εν κινήσει»**.

Κάπου εκεί ήρθε και μια βασική συνειδητοποίηση:

«Ήξερα ότι το τένις μπορούσε να μου δείξει τον κόσμο. Αλλά το τένις δεν ήταν ο κόσμος.»

Απευθυνόμενος στους αποφοίτους, τους είπε ότι ήταν προορισμένοι να γίνουν record-breakers, ταξιδιώτες, πολίτες του κόσμου, ηγέτες, φιλόανθρωποι. Με άλλα λόγια: άνθρωποι που θα πάνε μακριά. Κι αν ποτέ τον συναντήσουν στο μέλλον, πρόσθεσε με χαμόγελο, ας μη διστάσουν να του πουν ένα «γεια».

Καθώς ολοκλήρωνε την ομιλία του, κάτω απ' τη βροχή, έκλεισε τα «μαθήματα τένις» με έναν πολύ κυριολεκτικό — και διασκεδαστικό — τρόπο: με ένα **μάθημα τένις**.

Στάθηκε στη σκηνή κρατώντας μια ρακέτα, στη λαβή “Eastern grip”, εξήγησε πως πρέπει να κρατάς τη ρακέτα και πώς αυτός ο τρόπος διευκολύνει τη μετάβαση από το forehand στο backhand. Τόνισε τη σημασία της σωστής κίνησης των ποδιών στο γήπεδο, του κατεβάσματος της ρακέτας και της ολοκλήρωσης του χτυπήματος. Και έκλεισε με ένα πονηρό χαμόγελο:

«Όχι, δεν είναι σχήμα μεταφοράς», είπε. «Είναι αληθινή τεχνική τένις.»

🏆 Επίλογος

Ο λόγος του Φέντερερ δεν ήταν απλώς ένας ακόμη λόγος αποφοίτησης. Ήταν μια ανθρώπινη, ώριμη, ειλικρινής αποτύπωση εμπειρίας — από κάποιον που είχε ζήσει το ύψος της επιτυχίας και είχε γνωρίσει τη σημασία της προσπάθειας, της αποτυχίας και της εσωτερικής πειθαρχίας.

Ίσως αυτός να είναι ο λόγος που τα λόγια του δεν χάθηκαν, όπως συνήθως

συμβαίνει, στον αέρα του Ιουνίου.

Rustin Dodd is a senior writer for Peak. He last wrote about his experience a [secret to workplace haP.P. iness](#). Follow Peak [here](#)

(Illustration: Dan Goldfarb / The Athletic; Minas Panagiotakis / Getty Images)

JUN 21, 2025

Connections: Sports Edition

Find the hidden link between sports terms
